

Västerås 2019-12-20
Diariennr: 2019/0773-VKF
Er referens: M2019/01776/R

Svar på Remittering av skrivelse Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet

VafabMiljö är ett kommunalförbund bildat av kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun. Inom vår region bor cirka 330 000 personer och här finns cirka 16 000 företag. Vi ansvarar för insamling av hushållsavfall, men erbjuder även olika typer av avfallslösningar till företag, i och utanför regionen.

Vi arbetar med hållbar, miljöriktig och långsiktig avfallshantering och återvinning. Vårt uppdrag är att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Vår vision är ” Tillsammans skapar vi det hållbara samhället.”.

För att kunna jobba med en miljöriktig avfallshantering har vi verksamhet för sortering, omlastning, förbränning, kompostering och deponering av avfall. Vi driver 18 återvinningscentraler (s.k. Återbruk) och fem avfallsstationer. Det finns bara en verksam deponi i vår region och den ligger på Gryta avfallsstation i Västerås. På Gryta finns även resurser att ta hand om farligt avfall i form av ett mellanlager och en oljestation. Vi erbjuder olika behandlingsmöjligheter för förorenade jordar, bland annat biologisk rening och har en deponi för farligt avfall.

I vår biogasanläggning på Gryta avfallsstation rötar vi matavfall, fett och vallgrödor till biogas. En nybyggd SBR-anläggning (Satsvis Biologisk Rening) renar det lakvatten som kommer från den gamla soptippen.

Vi arbetar med avfallsrådgivning och information med syfte att komma uppåt i avfallstrappan samt med att ge såväl hushåll som företag professionell service.

VafabMiljö avgränsar sitt yttrande till att endast omfatta avfallshanteringen och frågor relaterade till denna.

VafabMiljös synpunkter

VafabMiljö ställer sig mycket positiva till intentionerna i ändringarna i EU-direktiven och följaktligen även till den svenska implementeringen av direktivet eftersom dessa syftar till att genomföra och möjliggöra ett genomförande av avfallshierarkin. VafabMiljö har dock synpunkter på några av förslagen.

Avsnitt 9.4 Kommunalt ansvar från verksamheter

VafabMiljö avstyrker frival för kommunalt avfall från verksamheter på det sätt som föreslås i det remitterade förslaget. VafabMiljö anser dock att dagens reglering där undantag kan göras om särskilda skäl föreligger skulle kunna justeras för att skapa en ökad flexibilitet.

I dagsläget behöver en verksamhet som vill tillämpa annan lösning än kommunal hämtning av hushållsavfall ansöka om detta, samt uppfylla rekvisitet ”särskilda skäl”. Tolkning och tillämpningen av rekvisitet kan antas variera mellan olika kommuner.

Enligt förslaget om frival avskaffas ansökningsförfarandet, och ersätts med en anmälan. Det innebär att den förebyggande kontrollen försvinner helt. Även sådana lösningar som innebär omfattande skada för miljö och hälsa kommer att kunna tillämpas, till dess tillsynsmyndigheter hunnit verkställa tillräckliga sanktioner i form av böter.

Den nuvarande regleringen, och den föreslagna regleringen kan beskrivas som två ytterligheter. Ett tänkbart alternativ är att ansökningskravet kvarstår, men att rekvisitet ändras till att insamling och behandling ska vara likvärdig eller bättre än den kommunala insamlingen och behandlingen. Detta skulle innebära en lättnad för de verksamheter som vill tillämpa en annan likvärdig lösning, samtidigt som miljö- eller hälsofarliga lösningar skulle kunna avstyras i ett tidigt skede.

VafabMiljö önskar att frågan fortsatt diskuteras för att uppnå bästa möjliga lösning. I sådana diskussioner kan VafabMiljö bidra med sina erfarenheter.

Avsnitt 9.5 Avfall från avloppsnät, avloppsrening och septiktankar

VafabMiljö tillstyrker remissens förslag att bibehålla det kommunala ansvaret för latrin och slam från hushåll samt därmed jämförligt avfall från verksamheter.

VafabMiljö anser dock att den föreslagna förändringen av 15 kap. 20 §, 2:a punkten miljöbalken behöver bearbetas. Det är i dagsläget inte tydligt att ansvaret inte utvidgas. Då punkten bearbetas bör terminologin ändras så att den stämmer överens med skrivningar i Havs- och Vattenmyndighetens allmänna råd, HVMFS 2016:17 avseende ”små avloppsanordningar” samt göras teknikneutral. Det spelar ingen roll vilken avloppsreningsteknik som används. Om ett avfall uppstår från en liten avloppsanläggning bör ansvaret att avfallet behandlas vara kommunens. En användning av begreppet ”små avloppsanordningar” i 15 kap. 20 § 2 p. miljöbalken innebär också att begreppet förhåller sig flexibelt till hur Havs- och Vattenmyndigheten definierar begreppet.

Avsnitt 16 Kostnader som kommunerna får finansiera genom renhållningsavgiften

VafabMiljö tillstyrker förslaget att tydliggöra att renhållningsavgiften får användas till att informera hushåll om avfallsförebyggande åtgärder. För att nå de översta stegen i avfallshierarkin krävs att denna typ av åtgärder prioriteras. Denna prioritering förenklas då det tydliggörs att renhållningsavgiften kan användas till detta.

Vidare bör förslaget vidgas när det gäller 27 kap. 4 § 2 och 3 p. miljöbalken så att åtgärderna även kan utföras gentemot verksamheter där kommunalt avfall uppstår.

I den slutliga handläggningen har Mikael Helmin, senior affärs- och avfallstrateg, Casper Tham, förbundsjurist samt Linda Gårdstam, enhetschef Planering deltagit. Den sistnämnde föredragande.

För VafabMiljö Kommunalförbund

Carina Färm
Förbundsdirektör